

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 736/2569

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 343, พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14, พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 84, ป.อ. มาตรา 56

ย่อ / หลักกฎหมาย

ปัญหาว่า การนำประวัติการกระทำความผิดของจำเลยในขณะที่เป็นเยาวชนมาฟังเป็นผลร้ายแก่จำเลย เป็นการใช้ดุลพินิจที่ขัดต่อ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 84 วรรคหนึ่ง หรือไม่ พิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวซึ่งบัญญัติว่า "เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน หากมีการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเพิกถอนการกระทำนั้น..." จะเห็นได้ว่าเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนโดยห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายแก่เด็กหรือเยาวชน แต่คดีนี้ไม่ใช่คดีที่พิจารณาโดยศาลเยาวชนและครอบครัว และจำเลยก็มีใช้เด็กหรือเยาวชนที่จะต้องนำบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนมาใช้บังคับ ทั้งการที่ศาลจะใช้ดุลพินิจรอการลงโทษไว้หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้แล้วปล่อยตัวไปก็มีบทบัญญัติแห่ง ป.อ. มาตรา 56 ให้ศาลใช้ดุลพินิจโดยคำนึงถึงอายุประวัติความประพฤติ สติปัญญา... ของจำเลยได้ ดังนั้น ศาลจึงนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของจำเลยซึ่งเป็นประวัติและความประพฤติที่ผ่านมาของจำเลยมาใช้ประกอบดุลพินิจในการที่จะรอหรือไม่รอการลงโทษจำเลยได้ ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 6 ไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยโดยนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของจำเลยมาใช้ประกอบดุลพินิจ จึงไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 84 วรรคหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 343 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 3, 14 และขอให้จำเลยคืนหรือชดใช้เงิน 8,500 บาท แก่ผู้เสียหาย จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 (1) การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทแต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากัน จึงให้ลงโทษฐานฉ้อโกงประชาชนเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 4 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 ปี ส่วนคำขอให้จำเลยคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายนั้น ผู้เสียหายแถลงว่าได้รับเงินคืนจากจำเลย

เรียบร้อยแล้ว จึงให้ยกคำขอของโจทก์ในส่วนนี้ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำคุกจำเลย 1 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 เดือน นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่จำเลยฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสรุปความได้ว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 6 นำประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ในขณะที่เป็นเยาวชนมารับฟังเป็นผลร้ายแก่จำเลย เป็นการใช้ดุลพินิจที่ขัดต่อพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 84 จำเลยบรรเทาผลร้ายด้วยการชดใช้เงินค้ำประกันเป็นที่พอใจแก่ผู้เสียหาย ประกอบอาชีพโดยสุจริต และตั้งใจแก้ไขพฤติกรรมจะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก ขอให้รื้อการลงโทษจำคุก และฟ้องโจทก์ไม่ครบองค์ประกอบความผิด โจทก์ไม่น่าสืบว่าจำเลยหลอกลวงฉ้อโกงประชาชนอย่างไร นั้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ครบองค์ประกอบความผิดและต้องนำสืบว่าจำเลยหลอกลวงฉ้อโกงประชาชนอย่างไรหรือไม่ เห็นว่า คำฟ้องของโจทก์บรรยายมีรายละเอียดว่า จำเลยโดยทุจริตหรือหลอกลวงนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยสร้างบัญชีในโปรแกรมเฟซบุ๊กแล้วประกาศโฆษณาโดยโพสต์ข้อความในช่องทางเฟซบุ๊กมาร์เก็ตเพลส ในเว็บเฟซบุ๊กสาธารณะที่บุคคลอื่น ๆ สามารถเข้าไปอ่านดูได้ เสนอขายเครื่องเล่นเกมพร้อมลงรูปถ่ายของเครื่องเล่นเกม ส่งข้อความดังกล่าวเป็นข้อมูลอันเป็นเท็จ โดยเป็นการโฆษณาให้แก่บุคคลทั่วไปที่อ่านเฟซบุ๊กดังกล่าวหลงเชื่อข้อความที่ปรากฏอันเป็นความจริงว่า จำเลยมีเครื่องเล่นเกมเครื่องดังกล่าวอยู่จริง ความจริงแล้วจำเลยไม่มีเครื่องเล่นเกมดังกล่าวขายให้แก่ประชาชนบุคคลทั่วไปแต่อย่างใด จากการหลอกลวงของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าเป็นความจริง จึงติดต่อซื้อเครื่องเล่นเกมดังกล่าวจากจำเลย และโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารชื่อของจำเลยจำนวน 8,500 บาท ทำให้จำเลยได้เงินจำนวนดังกล่าวจากผู้เสียหายตามที่หลอกลวงไปเป็นประโยชน์ของจำเลยหรือบุคคลอื่นโดยทุจริต อันเป็นการบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่า จำเลยได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 343 เป็นฟ้องที่บรรยายครบองค์ประกอบของกฎหมายที่อ้างว่าจำเลยกระทำความผิด จึงเป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) แล้ว และความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีโทษจำคุกไม่เกินห้าปีซึ่งมีโทษคดีที่มีข้อหาในความผิดที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโทษสถานหนักกว่านั้น เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจึงพิพากษาโดยโจทก์ไม่ต้องสืบพยานหลักฐานได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 176 วรรคหนึ่ง ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การนำประวัติการกระทำความผิดของจำเลยในขณะที่เป็นเยาวชนมาฟังเป็นผลร้ายแก่จำเลย เป็นการใช้ดุลพินิจที่ขัดต่อพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 84 วรรคหนึ่ง หรือไม่ พิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวซึ่งบัญญัติว่า "เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน หากมีการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเพิกถอนการกระทำนั้น..." จะเห็น

ได้ว่าเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนโดยห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายแก่เด็กหรือเยาวชน แต่คดีนี้ไม่ใช่คดีที่พิจารณาโดย

ศาลเยาวชนและครอบครัว และจำเลยก็มีใช้เด็กหรือเยาวชนที่จะต้องนำบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนมาใช้บังคับ ทั้งการที่ศาลจะใช้ดุลพินิจการกำหนดโทษไว้หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้แล้วปล่อยตัวไป ก็มีบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ให้ศาลใช้ดุลพินิจโดยคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา...ของจำเลยได้ ดังนั้น ศาลจึงนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของจำเลยซึ่งเป็นประวัติและความประพฤติที่ผ่านมาของจำเลยมาใช้ประกอบดุลพินิจในการที่จะรอหรือไม่รอการลงโทษจำเลยได้ ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 6 ไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยโดยนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของจำเลยมาใช้ประกอบดุลพินิจ จึงไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 84 วรรคหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน ปัญหาสุดท้ายที่ต้องวินิจฉัยมีว่า มีเหตุสมควรรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า จำเลยกระทำความผิดโดยโพสต์ข้อความในช่องทางเฟซบุ๊กมาร์เก็ตเพลสในเว็บเฟซบุ๊กสาธารณะที่บุคคลอื่น ๆ สามารถเข้าไปอ่านดูได้ เป็นการหลอกลวงขายเครื่องเล่นเกมแก่บุคคลได้โดยทั่วไป หากมีบุคคลหลงเชื่อและสั่งซื้อเครื่องเล่นเกมจากจำเลยเป็นจำนวนมาก ก็อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายในวงกว้างได้ แต่อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏว่า นอกจากผู้เสียหายแล้วยังมีบุคคลอื่นหลงเชื่อการหลอกลวงของจำเลยอีกหรือไม่ ผู้เสียหายถูกหลอกลวงให้ชำระค่าเครื่องเล่นเกม 8,500 บาท จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายเป็นเงิน 20,000 บาท สูงกว่าความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับกว่าสองเท่า เป็นการบรรเทาผลร้ายให้แก่ผู้เสียหายในจำนวนที่สูงพอสมควรแล้ว แม้จำเลยเคยมีประวัติการกระทำความผิดหลายครั้ง แต่ก็เป็นการกระทำความผิดติดต่อกันในช่วงเวลาสั้น ๆ ในขณะที่เป็นเยาวชน หลังจากพ้นการฝึกอบรมแล้วไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำความผิดได้อีก จนกระทั่งมากระทำความผิดในครั้งนี้นี้ซึ่งเป็นระยะเวลาห่างจากการกระทำความผิดครั้งก่อนเกือบสิบปี จะฟังว่าจำเลยกระทำความผิดติดนิสัยนั้นยังไม่ถนัดนัก เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพและชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจนเป็นที่พอใจแล้ว นับว่ามีเหตุอันควรปรานีที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ไม่รอการลงโทษให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น แต่เพื่อมิให้จำเลยหนีไปกระทำความผิดอีก กับให้มีบุคคลที่คอยสอบถาม แนะนำช่วยเหลือ หรือตักเตือนจำเลยตามสมควร จึงให้กำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติจำเลยไว้ด้วย พิพากษาแก่เป็นว่า โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี คุ้มครองความประพฤติจำเลยไว้มีกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟัง โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือน ภายในระยะเวลาที่คุ้มครองความประพฤติ กับให้จำเลยกระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

ธนาคม ลิ้มภักดี · ศรศักดิ์ กุลจิตติบวร · ธรรมบุญ สิงห์สาย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

